

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK
wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie
3.— zł.

Przez lud — dla ludu!
Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA
płaci się 20 gr za wiersz millim. Wiersz reklamowy 70 gr.
Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 145

Katowice, sobota 25-go i niedziela 26-go czerwca 1932 r.

Rok 31

Co dalej?

Zbliża się koniec roku, a z nim dla wielu rodziców i dla młodzieży poważne zagadnienie „co dalej“?

Mam tu na myśli młodzież kończącą szkoły powszechne, ewentualnie trzecią lub czwartą klasę gimnazjalną.

Nadzwyczaj ciężkie położenie ekonomiczne zmusza więcej niż kiedykolwiek do zastanowienia się nad tem zagadnieniem. Sama przez się nasuwa się nam myśl, aby kosztem niedużych środków materialnych w stosunkowo niedalekiej przyszłości dać dzieciom możliwość egzystencji, dać im środki do zdobycia sobie kawałka chleba.

Długo trwające studia wyższe, brak miejsca na wyższych uczelniach i znana dziś każdemu nadprodukcja inteligentów z akademickim wykształceniem, wszystko to są przyczyny, które coraz bardziej powstrzymują rodziców od posylenia dzieci do wyższych klas gimnazjów w pogoni za maturą po której często braknie środków na wyższe studia.

„Co więc robić“? Zjawia się w tym okresie zapytanie przed rodzicami i przed młodzieżą, zastanawiającą się nad swoją przyszłością.

Odpowiedź na to zapytanie łatwo znaleźć, jeżeli przyjrzymy się temu, co się dzieje zagranicą, na Zachodzie, gdzie bez wątpienia ludzie przechodzili te same etapy w rozwoju społecznym, które dla nas są dziś trudnymi do rozwiązania. Spójrzmy na taki kraj jak Belgia; stosunkowo niewielka wycieńczona wojną, dziś znów odzyskała swoją równowagę ekonomiczną i mniej od innych cierpi wskutek kryzysu światowego. Belgja zawdzięcza to swemu nadzwyczaj szeroko rozbudowanemu przemysłowi, z którym w parze idą handel i rzemiosło.

Rozwój przemysłu i handlu na terenie Belgji to skutek planowej działalności społeczeństwa, które umiało przygotować całą armię pracowników, jacy budowali, budują i rozwijają ciągle przemysł, handel i rzemiosło.

Gdyby ktoś w końcu roku szkolnego znalazł się na ulicach Liege, Brukseli i innych miast belgijskich, byłby zdumiony dużą ilością i różnorodnością plakatów, reklamujących cały szereg szkół zawodowych.

Policzmy, co kosztuje rodziców wykształcenie młodzieńca w gimnazjum i w szkole wyższej, a co kosztuje w szkole zawodowej. Zastanówmy się nad stratą kapitału co u nas w specjalnie ciężkich warunkach jest nie do przebaczenia i zapytajmy się, co mamy za korzyść z dotychczasowego sposobu ujmowania sprawy kształcenia naszych dzieci. Chyba tylko jedną, opartą na przestarzałych poglądach, że syn posiadać będzie dyplom uniwersytetu i tytuł doktora lub inżyniera, że w ten sposób będzie czemś lepszym od pożytecznego w społeczeństwie kupca, rzemieślnika lub technika.

Jeżeli zastanowimy się nad tem, jak wielką stratę ponosi społeczeństwo, w

Żywiłowy protest Francji przeciw ultimatum Hoovera.

Paryż. Ultimatum Hoovera, żądające rozbrojenia Europy, wywołało natychmiastową reakcję opinii francuskiej, uważającej słusznie, że całe ostrze propozycji amerykańskiej godzi przede wszystkim w jej własne bezpieczeństwo.

Tylko dwa dzienniki paryskie aprobują Hoovera — „Populaire“ i „Volonté“, cała reszta prasy, zwłaszcza narodowej, z największą energią potępia gest prezydenta Stanów Zjednoczonych.

„L'Avenir“ pisze: Swawola pana Hoovera zaczyna być nudną. Lepiej powiedzieć mu wprost w oczy, że mamy jej dość.

„L'Intransigeant“ zaznacza: wystarczy, aby Hoover zabrał głos, a wszystkie sprawy światowe przyjmują wnet obrót katastrofalny. Jego gest wczorajszy nie jest manewrem, tylko poprostu napaścią na Francję.

Bernus w „Journal des Debats“ pisze: nieobliczalne następstwa gestu Hoovera ujawniają się już w fakcie, że poparli go z zapalem Sowiety, Niemcy i Włochy, których polityka zniszczenia prowadzi wprost do wojny.

„Liberté“ dziwi się, że delegacja francuska nie wyjechała jeszcze z Genewy i Lozanny.

Ogólny ton prasy francuskiej jest ten, że Hoover kieruje się wyłącznie motywami swego powtórnego wyboru i opieką interesów finansowych otaczających go kół. W kołach politycznych twierdzą, że tylko rozkładowi moralnemu Europy Hoover zawdzięcza bezkarność za narzucanie swemu celom, przesiąkniętym nieznanym w dziejach egoizmem osobistym i imperjalizmem państwowym.

Wiadomości nadeszłe po północy brzmią bardzo poważnie: Odpowiedź angielska na tezę francuską w sprawie długów i odszkodowań domaga się skreślenia zobowiązań finansowych Niemiec z większą jeszcze stanowczością, aniżeli domagał się tego sam von Papen. Wobec tego przeważa opinia, że należy conajprędzej przerwać rozmowy w sprawie długów i odszkodowań oraz zawiesić prace konferencji lozańskiej.

Herriot ofiarował już maximum ustępstw i na żadne nowe poświęcenia nie pójdzie. Powrót Herriota spodziewany jest w Paryżu w sobotę. Ma on konferować nie tylko z przedstawicielami większości, lecz także opozycji, aby mógł przeciwstawić roszczeniom anglosaskim jednolity front opinii francuskiej.

W Lozannie pozostanie reszta delegacji francuskiej, która prowadzić będzie rokowania jedynie w sprawie odbudowy gospodarczej Europy środkowej. Według wszelkiego prawdopodobieństwa rokowania te szybko zakończą się utworzeniem komitetu ekspertów. Innymi słowy, konferencję lozańską czeka żalosny koniec taki sam, jaki spotkał poprzednie konferencje w Londynie, Berlinie i Paryżu.

Komuniści żywcem pokrajali nożami hitlerowca.

Opole. Miejscowość Muchenice w pow. opolskim była terenem krwawego zajścia, ofiarą którego padł czynny członek partii hitlerowskiej, stolarz, Józef Mann. Kiedy Mann przejeżdżał rowerem przez wioskę, napadło na niego 6 mężczyzn, którzy ściągnęli go z roweru, rzucili na ziemię i następnie w bestjałski sposób zaczęli go dosłownie krajać nożami. W stanie beznadziejnym odstawiono hitlerowca do zakładu leczniczego w Opolu. Sprawcy należą podobno do partii komunistycznej i Mann jako gorący agitator partii hitlerowskiej był już oddawna przez nich znienawidzony. Sprowadzone z Opola pogotowie policyjne zarządziło obławę, w wyniku której aresztowana Hoffmann, jednego ze sprawców napadu. Pozostałym napastnikom udało się zbiec. (t)

Zatwardziałość zamachowca skazanego na śmierć.

Citta del Vaticano. Skazany na śmierć za przygotowanie zamachu na Mussoliniego Sbrdelotti odmówił przyjęcia ostatnich pociech religijnych, a nawet nie chciał pożegnać się ze swoją rodziną, z którą zerwał zupełnie. Inaczej natomiast zachował się drugi skazany na śmierć zamachowiec Bovone, który prosił o udzielenie mu Sakramentów św, i w ciągu dłuższego czasu rozmawiał ze spowiednikiem o rzeczach ostatecznych. Wykazał on zupełną skruchę i żałował swej zbrodniczej działalności, prosząc o przebaczenie mu przynajmniej w obliczu śmierci.

B. królowi Alfonsowi skonfiskowano majątek.

Madryt. Na mocy dekretu rządowego majątek osobisty b. króla Alfonsa, przejęty po ostatnim przewrocie politycznym w administrację rządową, uległ ostatecznej konfiskacji na rzecz państwa. Państwo przyjmuje na własność poważne sumy gotówkowe i inne walory, na które składają się biżuterie, akcje, obligacje, meble i nieruchomości. Między innymi przypadają na rzecz państwa składki organizacji dobroczynnej, której przewodniczył b. król Alfons, w wysokości 21 milionów pesetów. Wartość skonfiskowanej biżuterii wynosi 6,8 milionów pesetów, papierów wartościowych, przedmiotów sztuki i t. d. 11,75 milionów pesetów, nieruchomości 7,5 milionów pesetów.

Po wyborach grozi komunistom niemieckim likwidacja.

Berlin. Pewne koła, których wpływ na bieg polityki wewnętrznej Rzeszy okazał się decydujący i których zdanie znajduje posłuch u prezydenta Rzeszy, dążą według zapowiedzi „12-Uhr-Blatt“ do osiągnięcia zakazu partii komunistycznej. Czynniki miarodajne uważają kwestię tę za nieaktualną conajmniej aż do wyborów do Reichstagu, gdyż sądzą, że zakaz wydany obecnie byłby z politycznego punktu widzenia nierozsądny, prawie zaś trudny do umotywowania. Jeżeli jednak zakaz komunistycznej partii Niemiec bezpośrednio nie wchodzi w rachubę, to w każdym razie zależy on wyłączenie od tego, jak silne okażą się wpły-

wy tych kół prawicowych, które tego rodzaju zarządzenia uważają za jedyny sposób przeciwstawienia się dalszemu rozwojowi niepokojów politycznych w Niemczech.

Ze strony komunistycznej twierdzą, że partja nie bierze odpowiedzialności za niepokoje, wybuchające w różnych częściach Rzeszy. Kierownictwo partji twierdzi, że jest to spontaniczna akcja, którą częściowo przypisać należy pogorszeniu się sytuacji bezrobotnych, częściowo zaś jest ona następstwem zniesienia zakazu oddziałów szturmowych hitlerowców.

wodowem — wstęp do szkół akademickich.

A teraz odpowiedzmy na pytanie: „co robić“?

Zwrócić się najpierw do poradni psychotechnicznej, dać zbadać dziecko, przekonać się o jego zdolnościach i oddać je do szkoły zawodowej.

Wszelkich porad i wskazówek odnośnie do kształcenia zawodowego, oraz informacji o szkołach zawodowych na terenie województwa śląskiego, udziela się w Zarządzie Sekcji Propagandowo-Psychotechnicznej Stow. Naucz. Szkół Zawodowych w Katowicach, ul. Krasieńskiego 5. (Instytut Porady Zawodowej) w godzinach od 9 do 16.

którem tysiące młodych ludzi do lat 25, a czasem i więcej, studują na wyższych uczelniach i tem samem w najlepszym okresie życia, kiedy powinni być najbardziej aktywni, są tylko konsumentami, to zrozumiemy po części, dlaczego tak pod wielu względami ustępujemy naszym sąsiadom.

Bynajmniej nie neguję wartości wykształcenia wyższego, które jednak powinno być dostępne tylko dla wybranych t. j. dla najbardziej zdolnych.

Zresztą i ta sprawa przedstawia się dziś zupełnie inaczej, bowiem nowa ustawa o szkolnictwie zawodowym przewiduje możliwość dla zdolnych jednostek osiągnięcia szczytu w szkolnictwie za-

Krwawe zamieszki w Niemczech przybierają na sile.

Berlin. Groźne niepokoje, które w ostatnich dniach wybuchły w rozmaitych częściach miasta, przedewszystkiem w Moabicie, nie powtórzyły się ubiegłej nocy dzięki mobilizacji policji i daleko posuniętej czujności władz. Wprawdzie noc nie upłynęła spokojnie i w rozmaitych częściach miasta doszło do starć, jednak policja zawsze zdążyła przybyć na czas, by awantury zlikwidować w zarodku. Jedyne na Frischerstrasse doszło do starcia, w którym kilka osób zostało ranionych. Ogółem dokonano ponad 100 aresztowań.

Niepokoje ubiegłej nocy skłoniły prezydenta policji do zawieszenia nad dzielnicą Moabit faktycznego stanu oblężenia. Z nastaniem ciemności zamknięte zostały dla ruchu kołowego i pieszego ulice.

Podczas gdy dzięki tym zarządzeniom noc w Moabicie minęła spokojnie, w starym Berlinie przy Fischerstrasse doszło do strzelaniny między narodowymi socjalistami a komunistami. Trzy

osoby zostały ciężko zranione. Zaalarmowana policja przybyła na samochodach i przeprowadziła obławę w pobliskich lokalach publicznych i mieszkaniach. W czasie obławy skonfiskowano pewną ilość broni i amunicji oraz aresztowano 15 komunistów i 26 narodowych socjalistów.

Ponadto doszło również do starć w Charlottenburgu przy Nehring-, Schiemann- i Dunkerstrasse oraz w dzielnicy północnej. W obu punktach miasta komuniści pogrążyli w ciemnościach ulicę, gasząc kandelabry gazowe. Chcieli oni widocznie zorganizować napad na powracających z wiecu w pałacu sportowym narodowych socjalistów.

Z miast prowincjonalnych donoszą o krwawych walkach partyjnych, które pociągnęły za sobą ofiary w zabitych i rannych.

W Hamborn koło godziny 23-ej wywiązała się regularna bitwa na ulicach miasta. Zarówno komuniści, jak i hitlerowcy używali rewolwerów. Strzelala również policja.

Podczas walki zabity został 22-letni obywatel jugosłowiański Ludwik Zwonar. Jeden hitlerowiec został straszliwie poraniony nożami przez komunistów.

O godz. 10-tej wieczorem wybuchły zaburzenia w Dortmund-Dorstfeld. Hitlerowcy napadli na lokal, w którym odbywało się zebranie komunistyczne. Z obu stron posypały się gęste strzały rewolwerowe. W wyniku walki zabity został jeden hitlerowiec, trzej odnieśli ciężkie rany. Hitlerowiec zastrzelony został prawdopodobnie przez własnych towarzyszy.

O tym samym mniej więcej czasie w Strassfurcie (Saksonja) hitlerowcy zaatakowali komunistów metodami amerykańskimi. Grupy komunistów, gromadzących się na ulicach, hitlerowcy ostrzeliwali z pedzających samochodów.

Z pośród komunistów jeden został zabity, dwaj ciężko, a kilku lekko rannych.

Ostatnia kronika.

Odroczone konferencje.

Katowice. U komisarza demobilizacyjnego inż. Maskego odbyła się w piątek, dnia 24 b. m. konferencja w sprawie zamknięcia fabryki porcelany Gieschego, której dyrekcja zamierza zwolnić 500 robotników. Po wywodach obu stron komisarz demobilizacyjny konferencję odroczył do czasu zbadania stanu rzeczy na miejscu, poczem wyda orzeczenie.

Odroczone zostały również dwie dalsze konferencje w sprawie redukcji i urlopów turnusowych. Dyrekcja kopalni zażądała zwolnienia z pracy 130 robotników, zaś urlopowania 240. Pozatem dyrekcja kopalni Ficinus domagała się posłać na urlopy turnusowe 200 robotników. Sprawy te zbada komisarz na miejscu. (1)

Schray chciałby się sianem wykreć.

Katowice. Jak już donosiliśmy, ze strony obrońcy b. redaktora „Kattowitzer Zeitung” Schray’a, skazanego na 14 miesięcy więzienia wpłynęła do Sądu prośba o zostawienie skazanego za kaucją na wolnej stopie ze względu na zły stan jego zdrowia i wniesiono apelację. W dniu wczorajszym Sąd wydał decyzję zatwierdzającą prośbę obrońcy odmownie, motywując to tem, iż stan zdrowia skazanego jest tak zatrważający, aby pobyt w więzieniu mógł być dla jego życia groźny, a nadto, że ze względu na wysoki wymiar kary zachodzi obawa ucieczki. (t)

12 przemytników przychwyconych na granicy.

Katowice. Wczoraj w nocy na odcinku Łagiewniki przytrzymano całą szajkę przemytników, złożoną z 12 osób. Ujęci zostali Ficek R., Matuszak J., Grunwald J., Kozik J., Wagner W., Lozok A., Berger O., Kuczera L., Koj E., Spyra L. i Kabot E., wszyscy z Chropaczowa. Przemycznicy trudnili się przemytem towarów kolonialnych i konfekcyjnych. Towar skonfiskowano. Przemyczników oddano władzom sądowym. (t)

Popieraj przemysł rodzimy a dasz pracę bezrobotnym.

Jak hitlerowski Gdańsk witał natrętnych i nieproszonych „gości”?

Przedwczoraj wizyta floty wojennej Niem. w Gdańsku stała się faktem dokonanym. Z przebiegu rokowań politycznych ostatnich tygodni, jakoby floty niemieckiej nikt nie zaprosił.

O godz. 8,30 trzy ciężkie okręty wojenne niemieckie stanęły na redzie. „Schlesien”, okręt przedwojenny, ale zmodernizowany, 13.200 ton, na pokładzie ma 4 armaty 28 cm., 14 — 15 cm. i 28 — 8 cm. Pozostałe dwa są „T. 190” i „G. 10”, to są nowoczesne torpedowce 800-tonnowe, z których każdy ma po 2 armaty 10,5 cm. i 12 rur torpedowych. Wszystkie trzy brały udział w bitwie pod Skagerakiem. Na czele eskadry stoi admirał Forster.

Pogoda była chmurna i dżdżysta, morze niespokojne. O godz. 6,15 okręty pilotowane przez kilkadziesiąt łodzi, motorówek i statków gdańskich z emblematami Rady portu (godło polskie i herb gdański) przyjeżdżają do portu.

Mimo deszczu przybývające okręty witane są przez tłumy publiczności, które przeszło godzinę czekały na rozmokłej ziemi. Marynarze podnoszą na znak powitania ręce, publiczność zaś wita okręty niemieckie machając chusteczkami. Słychać okrzyki: „Hurra!” — z morza zaś dolatuje pieśń marynarska i inne okrzyki: „Heil Hitler! („niech żyje Hitler!”) Deutschland erwache! („zbudźcie się Niemcy!”)”. Takie same okrzyki nadają z pokładów statku „Zu-

kunft” i „Nogat”, wynajętych przez hitlerowców. Na pokładach obu statków znajduje się około 2.000 umundurowanych hitlerowców. Na okrętach powiewają flagi ze swastyką hitlerowską, otoczoną czerwonym kołem. Na pokładzie statku „Zukunft” stoi młodzież hitlerowska zwartym szeregiem.

Około godziny 7-ej okręty są już u brzegu, w pobliżu gmachu poczty polskiej. A więc o godz. 9-tej konsul niemiecki w Gdańsku v. Theermann złożył wizytę na statku „Schlesien”. Przy opuszczaniu okrętu załoga salutowała go 15-tu strzałami. Później, między godz. 10,30 a 12-tą, admirał Forster składa wizytę prezydentowi senatu gdańskiego, Wysokiemu Komisarzowi Ligi Narodów, prezydentowi Rady portu oraz konsułowi niemieckiemu. W południe, podczas śniadania, admirał Forster wznosił toast na cześć gospodarzy P. v. Theermann wznosił zaś toast za pomyślność Reichu.

Między godz. 3 a 5-tą rewizytują statek „Schlesien” prezydent senatu, komisarz generalny Ligi Narodów, prez. Rady portu. Flota niemiecka oddaje salwę armatnią na cześć Wysokiego Komisarza. Później jeszcze odbywa się na pokładzie statku „Schlesien” przyjęcie dla prasy gdańskiej, wieczorem zaś o godz. 8-ej obiad, wydany przez prezydenta senatu. P. Ziehm wznosi zdrowie Prezydenta Rzeszy, Marsz. Hindenbur-

ga, admirał zaś wznosi toast za pomyślność Gdańska i senatu. Tak się zakończył 1-szy dzień pobytu floty niemieckiej w Gdańsku.

W drugą noc przyjęcia atmosfera przybrała wręcz odwrotny do dnia poprzedniego nastrój. Robotnicy i komuniści demonstrowali na ulicach Gdańska i Zoppot przeciw niemieckim „gościom”, wznosząc przeciw nim wrogie okrzyki. Pomnik Wilhelma I demonstranci obrzucili zgniętymi jajami. Marynarzy, należących do statków niemieckich przepędzono, a nawet bito. Specjalnie sala sejmowa gdańskiego stała się terenem drastycznych zajęć podczas głosowania nad pełnomocnictwami dla senatu. Socjaliści i komuniści wspomaganymi przez publiczność urządzili niesłychanie gwałtowną demonstrację przeciw nieproszonym i niepożadanym „gościom” i przeciw senatowi, który wrogo odnosi się do Polski. Policja z trudem zaprowadziła porządek, który mimo wszystko od czasu do czasu był zakłócany w różnych częściach miasta.

— VOX —

Ostatnia szychta.

Katowice. Na kopalni „Wujek” zdarzył się wczoraj śmiertelny wypadek, mianowicie dozorca zawałowy. Koterba Paweł, lat 57, został w czasie pracy zasypany zwałami węgla, ponosząc śmierć na miejscu. (t)

Niewidomy muzykant.

Opowiadanie przez Franciszka Seeburga

6) (Ciąg dalszy.)

— Matko — rzekł Wiktor — to zapewne Anioł przemówił.

— Przynajmniej jest jeszcze ktoś, który ci będzie Aniołem Stróżem, twoja siostra.

— Marjo — zawołał chłopiec prawie radośnie — módlmy się, aby nam Bóg ojca i matkę długo przy życiu zachował. A kiedy ich weźmie do nieba, wtedy ty mi będziesz opiekunką. A ty matko, nie użalaj się na Boga, bo wiesz, że dawno już Mu przyrzekłem bez szemrania przejść życie w mojej ślepotcie.

Wiesz o zaniewidzeniu Wiktora wnet się rozeszła, wielu uczuło litość i liczne posypały się dary, ale nie brakowało i takich, którzy zamiast pociechy razy zadawali.

Tak miejscowa sołtysowa, która była równie głupia, jak grubą i zarozumiałą.

— Mocny Boże! — zawołała, przybwszy do mieszkania górnika i rozparłszy się na krześle, — już i tak jesteście biedni, a tu jeszcze takie nie-szczęście na was spaść musiało! Nie chcę wam sprawiać przykrości, ale wasz mąż

tak kiepsko wygląda i zapewne długo nie pożyje, i wtedy wy z waszemi dziećmi staniecie się ciężarem gminy. Ale dam wam jedną radę, dobrą radę. Wasz syn, ach, jak mi go żal — tu potarła ręką suche oczy — wasz syn niech sobie kupi harmonijkę i niech chodzi po świecie o żebrany chleb, córka wasza może go oprowadzać. Sądzę, że lepszej rady ani Archanioł udzielić nie może i abyście poznali, że dobrze życze waszemu chłopakowi, daję mu pięć fenigów. Zawsze to piękny początek.

Matka Wiktora musiała ciężką ze sobą toczyć walkę, aby wysłuchać tego potoku podłej litości. Ale w końcu cierpliwość ją opuściła.

— Moja panj — wyrzekła drżącym głosem — wdzięczną jej jestem za litość i radę. Bóg tak pokieruje, że nie stanęmy się gminie ciężarem, byłby to dla nas nader gorzki chleb. Ale z mego syna nie zrobię włóczącego się żebraka, raczej codziennie prosić będę Boga, aby go raczej zabrał do siebie.

— Mocny Boże! — syknęła sołtysowa powstając — łatwiej było Zbawicielowi prawić kazanie faryzeuszom, aniżeli nam udzielać zdrowych rad ubogim. Zresztą przyjdzie czas, będzie rada; wasza pycha skruszeje, zwłaszcza gdy memu mężowi wszystko opowiem.

Dumnie opuściła izbę, trzasnąwszy drzwiami. Potem przyszli inni i różnie radzili, ale w końcu każdy kończył swą radę zdaniem, że Wiktor jest żebrakiem.

To było więcej, aniżeli znieść mogła. Spiesznie odwiązała zapaskę, wsadziła Wiktorowi czapkę na głowę i udała się na plebanję.

Sędziwy proboszcz stał przy swem biurku, kiedy weszła do niego.

— Jegomość! — rzekła pewnym głosem — oto przyprowadzam mego chłopaka. Wczoraj zaniewidział całkowicie i ludzie każą mu iść żebrac. Czy Jegomość także każe mu iść żebrac lub wie inną radę? Niech mi Jegomość natychmiast nie odpowiada, tylko dobrze rozważy. — Jeśli i Jegomość będzie okrutnym, to stracę wszelką wiarę w miłosierdzie ludzkie. Wtedy mam dla mego syna ostatnią acieczkę, moje serce!

Proboszcz spokojnie wysłuchał wzburzonej niewiasty, poczem położył rękę na głowę Wiktora.

— Tyś biedne dziecko — rzekł — może najbiedniejsze z całej mojej parafii, dla tego postaramy się, abyś się stał użytecznym człowiekiem, który własny chleb jeść będzie, a nie wyżebrany.

— Proszę Jegomości, niechbym go tylko rozumięła — rzekła matka — cóż Jegomość chce z niego zrobić?

— Zdatnego robotnika — odrzekł proboszcz stanowczo.

— Z niewidomego?

— Tak jest, z niewidomego! Dzięki Bogu, że te czasy minęły, kiedy niewidomych poprostu skazywano na żebranię, ponieważ sądzono, że kto pozbawionym jest oczu, jest też pozbawionym umysłowych zdolności. Długiego czasu potrzebowano, aby przyjść do poznania, że i niewidomy jest zdolny do nauki. Syn wasz, mateczko, ma być z pomocą dobrych ludzi oddanym do zakładu, tam ma się wyuczyć czytać, pisać i pracować, aby jak później wróci do rodzicielskiego domu, mógł sobie na własny kawałek chleba zarobić. Zgadzać się na to?

Kobiecina schyliła się do rąk Jegomości, aby je z wdzięczności ucałować.

— Słowa Jegomości — rzekła z rozrzewnieniem, — wlały pociechę w moje strapione serce, i sama już pocynam wierzyć, że przyszłość mego dziecka nie będzie tak okrutną. Dziękuję Bogu, że nanie do księdza Dobrodzieja przyprowadził; odtąd nie będę już płakała ani narzekała, tylko w cichości będę zadowolnioną nawiedzeniem, jakie Pan Bóg zesłał na mego syna.

Pożegnawszy się, odeszła. (C. d. n.)

Kronika bieżąca

Sobota

25

czerwca

Św. Wilhelma, opata
wyznawcy.
Św. Prospera Akwi-
tana, biskupa.

Kalendarz słowiański: Włastimil.

Jutro niedziela, 6-ta po Ziel. Świątk.
26 czerwca: Św. Jana i Pawła, męczenników. Świecenie świec gradowych.

W poniedziałek 27 czerwca: Św. Krescentego, biskupa męczennika.

Wschód Zachód

Słońca o godz. 3,35; o godz. 19,57.
Księżyc o godz. 23,31, o godz. 11,30.

Ostatnia kwadra o godz. 21, minut 35, sekund 55.

Z historii śląskiej.

25 czerwca. 1447. Książęta Waclaw z Bolkiem, Władysław z Cieszyna, Waclaw z Oświęcimia, byli obecni na koronacji króla polskiego Kazimierza w Krakowie. — 1656. Marja Ludwika, królowa polska, żona Jana II Kazimierza, opuściła Głogówek. — 1704. Ks. Piotr Grzenek proboszcz z Frysztatu objął parafję wodzisławską. W roku 1714 umarł. — 1738. Folwark Szatsza, wolny od robocizny, który był odziedziczony Karol Józef Wipler od swojej siostry, sprzedał za 2212 guldenów Karolowi hr. Sobkowi. — 1804 Główny urząd regencyjny w Opolu, potwierdził sprzedaż dwu folwarków w Bieńkowicach, które sprzedał klasztor Panien Dominikanek w Raciborzu za 44 tys. talarów i 2 tys. tal czynszu gruntowego rocznie. — 1805. Kapituła w Stopnicy zatwierdziła nową kustodję na Górze św. Anny. — 1839. Rząd książęcy raciborski i starowiejszczenie zgodzili się na odłączenie Pawłowa od kościoła w Starejwiślu, co też nadprezydent Merkel potwierdził listem wystawionym we wtorek 25. 6. 1839. — 1922. Miasto Tarn. Góry i części powiatu zostało przejęte przez Rzeczpospolitą Polską. — 1924. Do Katowic przyjechali w środę biskupi z Francji.

26 czerwca. 1256. Biskup Tomasz I. wrocławski wystawił dokument w języku łacińskim, odnoszący się do Pyskowic. Od 26 czerwca do 4 lipca 1852 r. w parafji wodzisławskiej za urzędowania ks. prob. Jana Nep. Marksa, odprawiali OO. Jezuiti św. misje w polskim języku. — 1884. Z kopalni „Niemcy“ p. Świętochłowicami wyratowano pierwszych ośmiu górników. (zob. 20. 6. 1884). 1886. Otrzymał ks. Roman Rūchel święcenia kapłańskie. W roku 1893 został proboszczem w Dąbrówce Wielkiej. — 1897. Umarł ks. Augustyn Kucz z Miedznej w lecznicy św. Jadwigi w Król. Hucie. — 1909. Dwudziestopięcioletnią rocznicę obchodzili wyratowani górnicy z kopalni „Niemcy“ pod Świętochłowicami. W kościele odbyła się Msza św. dziękczynna. — 1910. Uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego pod nowy kościół w Żebowicach. — 1922. Józef Nowak, kupiec z Miasteczka, witał pierwszy na granicy polskiej w Bizji, polskie wojsko. Tegoż dnia wkroczyło wojsko polskie do Lublińca. — 1922. Generał Szeptycki wkroczył z wojskiem polskim do Piekar, witany przez gorliwego patriotę, niewidomego Wawrzyńca Hajdę.

— Stan bezrobocia w poszczególnych zawodach. Na ogólną liczbę 262 930 bezrobotnych, zarejestrowanych na terenie całej Polski w dniu 18 bm., bezrobocie w poszczególnych zawodach przedstawiało się następująco: Górnicy 22 532 bezrobotnych (w tem Sosnowiec 2063, Drohobycz 1 011, Śląsk 17 651), hutnicy w metalu 7 848 (Śląsk 7 188, Sosnowiec 307), szklarze 2 850 (Piotrków 597), metalowcy 31 812 (Warszawa 4 473, Łódź 1368, Sosnowiec 2 228, Śląsk 11 506, Poznań 1 480, Bydgoszcz 1 120), włókiennicy 24 377 (Łódź 15 166, Sosnowiec 1310, Biała 1 191, Białystok 1 830, Śląsk 1042), robotnicy budowlani 25 514 (Warszawa 2 568, Łódź 1 096, Sosnowiec 1060, Lwów

Czarujący
wdzięk
młodości

subtelna i czys-
ta cera to marze
nie każdej pani.

Używaj stale
kremu
i mydła
HERBA
a zachwycisz
wszystkich!.....

Is. na podstawie naukowych badań sporządzone preparaty kos-
metyczne to szczyt doskonałości w dziedzinie pielęgnacji cery!

1 183, Drohobycz 904, Śląsk 9 027. Poznań 1495), pracownicy umysłowi 42 119 (Warszawa 3694, Łódź 4 009, Sosnowiec 1 396, Kraków 1 328, Lwów 2 437, Wilno 1 509, Śląsk 8 143, Poznań 4 005). Liczba bezrobotnych robotników niewykwalifikowanych wynosiła 90 013 osób. Liczba częściowo zatrudnion. wynosiła 145 764 osób, z czego przez 1 dzień w tygodniu pracowało 5 034 osób, przez 2 dni 20 415, przez 3 dni 57 171, przez 4 dni 33 781 i przez 5 dni 20 363 osób. (w)

— Niedzielne pociągi do Murcek. Z ważnością od 26 czerwca do 28 sierpnia 1932 r. włącznie będą kursowały w niedzielę i święta z Katowic dw. tow. i z powrotem następujące pociągi wycieczkowe: 1. poc. nr. 1849 Katowice odj. 9,40 Murcki dw. tow. przyj. 10,12; 2. poc. nr. 1850 Murcki dw. tow. odj. 11,20 Katowice przyj. 11,50; 3. poc. nr. 1845 Katowice odj. 14,10, Murcki dw. tow. przyj. 14,42; 4. poc. nr. 1844 Murcki dw. tow. odj. 20,30, Katowice przyj. 21,02.

Do przejazdu tymi pociągami do stacji Murcki dw. tow. i z powrotem uprawniają bilety ulgowe odnośnych klas ważnych dla pociągów osobowych (przejazdy na wycieczki świąteczne). Pociągi te będą kursowały w wyznaczonych terminach bez względu na pogodę. Inne pociągi wycieczkowe z Katowic do Murcek dw. tow. nie kursują. (t)

— 7-my polski półmilioner powietrzny. O bezpieczeństwie i zdrowotności naszej komunikacji lotniczej najlepiej świadczy fakt, iż piloci, którzy pracują w niej niemal od 10-ciu lat cieszą się jak najlepszym zdrowiem i nie tylko, że nie tracą nic na swej wartości zawodowej, ale przeciwnie hartując się w codziennych lotach ustawicznie doskonali się.

W dniu 6 czerwca 1932 r. jako 7-my z rędu pilot P. L. L. „Lot“ ukończył swoją półmilionową drogę przebyta w powietrzu w służbie komunikacyjno-lotniczej p. Tadeusz Dmoszyński. Aby zdać sobie sprawę jaką olbrzymią przestrzeń kryje w sobie cyfra 500 000 km, wystarczy przypomnieć, iż obwód kuli ziemskiej wynosi zaledwie 4 000 km., a odległość księżycy od ziemi 384 420 km. P. Dmoszyński ukończył 500 000 km. swej podobłocznej drogi prowadząc samolot z Sofji do Bukaresztu, gdzie po przybyciu powitany został przez tamtejszą placówkę P. L. L. „Lot“ i władze lotnicze rumuńskie. (w)

— Placówka walki z alkoholizmem. W Gociejewie p. Rogoźno (stacja kolejowa i poczta Rogoźno w województwie poznańskim znajduje się specjalny zakład leczniczy dla alkoholików pod nazwą „Wojewódzki Zakład Leczniczy dla Alkoholików“ dawniej wojew. schronisko dla alkoholików. Zakład przyjmuje pacjentów z całej Polski, tak prywatnych,

jak i członków instytucji rządowych, samorządowych i społecznych. Przyjęcie następuje każdego czasu, przy równoczesnym doreczeniu Zakładowi świadectwa lekarskiego oraz zobowiązania ponoszenia kosztów utrzymania i leczenia, które wynoszą na dobę i na osobę 6.— zł., płatne miesięcznie zgóry. Czas kuracyjny trwa zasadniczo 4—6 miesięcy. Na czele zakładu stoi lekarz-psykiatra p. dr. Zajackowski, specjalista w leczeniu alkoholików. Właścicielem zakładu jest skarż państwa, nadzór administracyjny sprawuje starostwo krajowe w Poznaniu. (w)

Województwo śląskie.

* W sprawie płac robotników rolnych na Śląsku. Wobec niedojścia do porozumienia między pracodawcami rolnymi a robotnikami na Górnym Śląsku w sprawie zatargu o płace, ustalenie nowych warunków płacy i pracy przekazane zostało komisji pojednawczo - rozjemczej w Katowicach. Wydanie przez komisję orzeczenia spodziewane jest w dniach najbliższych. (w)

* Obniżenie płac pracowników umysłowych w przemyśle metalowym. Komisarz demobilizacyjny wystąpił do ministra pracy z wnioskiem o nadanie mocy obowiązującej orzeczeniu komisji pojednawczo - rozjemczej w Katowicach, obniżającemu o 10 proc. płace pracowników umysłowych w przemyśle metalowo - przetwórczym na Górnym Śląsku.

Z Katowickiego

Prymicie kapłańskie.

Katowice. W kościele katedralnym św. Piotra i Pawła odprawią prymicie dnia 27. czerwca ks. Karol Brzoza, 30 b. m. ks. Gerhard Banka. W kościele N. M. P. odprawi prymicie ks. Herbert Bednorz w dniu 28 bm. W Mysłowicach odprawi prymicie dnia 28 bm. ks. Franciszek Winczowski. W Nowej Wsi odprawią prymicie: w dniu 27 bm. ks. Edmund Łukaszek a 29 bm. ks. Roman Kopyto. (w)

Wyjazd przedstawicieli Związku Zawodowego Metalowców Z. Z. Z. do Warlszawy.

Katowice. W piątek, dnia 24. bm. wyjeżdżają przedstawiciele związku zawodowego metalowców Z. Z. Z. w osobach prezesa Rogackiego i sekretarza Bajdura do Warszawy na posiedzenie zarządu głównego, które się odbędzie w niedzielę, 26. czerwca br. Przedstawiciele wymienionego związku zreferują obecnie wytworzoną sytuację na Górnym Śląsku oraz ostatnią obniżkę zarobków akordowych. Zarząd główny Związku zawodowego metalowców Z. Z. Z. poczyni starania w ministerstwie pracy i opieki społecznej celem nie dania

mocy obowiązującej ostatniemu orzeczeniu komisji pojednawczej i arbitrażowej a obniżającemu zarobki akordowe w hutach żelaza. (l)

Pan wojewoda w szkolnym obozie przysposobienia wojskowego.

Katowice. Pan wojewoda dr. Grażyński w towarzystwie wyższych urzędników wojewódzkich wizytował obóz koncentracyjny przysposobienia wojskowego średnich szkół miasta Katowic w Podlesiu. Pan wojewoda odebrał raport od mjr. Derkacza, komendanta tego obozu, poczem zwiedził szczegółowo urządzenie obozu, w którym znajduje się 410 uczniów średnich szkół. (t)

Autobusy Katowice — Bielsko — Katowice.

Katowice. Od 23 bm. autobusy Śląskich Linij Autobusowych na linii Katowice — Bielsko, kursować będą codziennie włącznie niedziele i święta według następującego zmienionego rozkładu jazdy: Odjazd z Bielska do Katowic o godz. 7,30 i 12,30, przyjazd do Katowic o godz. 9,30, wzgl. 14,30. Odjazd z Katowic do Bielska o godz. 9,45 i 17,30, przyjazd do Bielska o godz. 11,45 wzgl. 19,30. (w)

Powrót dzieci z uzdrowiska.

Katowice. Dzieci szkolne, wysłane przez miejski urząd opieki społecznej w dniu 31. maja br. na kurację do uzdrowiska miasta Katowic w Gorzycach — wracają we wtorek, dnia 28 czerwca br. do domu. Rodziców uprasza się o odebranie swych dzieci w hali dworca III klasy o godz. 19,15. (l)

Echa minionych uroczystości.

Katowice. Na ręce p. wojewody śląskiego nadeszła następująca depesza: „Sejmik pow. łaskiego na posiedzeniu sprawozdawczym w dniu 20 czerwca rb. uchwalił przesłać na ręce p. wojewody gorące pozdrowienia dla braci Śląska — z okazji 10-letniej rocznicy objęcia Śląska, oświadczając gotowość obrony granic Rzeczypospolitej Polskiej. Panu wojewodzie niestrudzonemu bojownikowi o dobro Śląska zasyłamy wyrazy czci i hołdu. Przewodniczący Wydziału Jan Wallas. (t)

Kto ma zdjęcia z 10-lecia poczty polskiej na G. Śląsku?

Katowice. Wszystkich, którzy dokonali zdjęć fotograficznych z obchodu uroczystości 10-lecia polskiej poczty na Górnym Śląsku dyrektora poczt i telegrafów w Katowicach uprasza o łaskawe przesłanie odbitek pod adresem prezydium dyrekcji poczt i telegrafów ul. Słowackiego 11 z podaniem adresu wysyłającego. Koszty zdjęcia zostaną z podziękowaniem zwrócone. (t)

Samochód w płomieniach.

Giszowiec w Katowickim. Dnia 23. bm. na szosie katowickiej w Giszowcu, wskutek zapalenia się benzyny, spalił się samochód osobowy Franka Ottona z Katowic. Siedzący w samochodzie Wileczek Wolfgang z Katowic oraz właściciel samochodu Frank, przy wyskakiwaniu z samochodu doznał cięższych obrażeń na ciele. Po udzieleniu im pierwszej pomocy przez pogotowie ratunkowe, udali się do domu. Pożar ugasiła straż pożarna kop. „Giesche“. (p)

Przebieg festynu harcerskiego.

Bielszowice w Katowickim. W uroczystą niedzielę, na którą przypadła uroczystość 10-lecia połączenia Śląska z Polską, odbył się z ramienia Koła Przyjaciół Harcerstwa w Bielszowicach, w lesie bielszowickim „festyn ludowy“ przy bardzo licznych udziałach publiczności. Koncert, który wykonywała orkiestra kopalni Bielszowice, tańce, jazda na karuzelach i różne gry uprzyjemniły uczestnikom pobyt w lesie, tak, że wszyscy wracali zadowoleni do domu. Festyn udał się bardzo pomyślnie. Czysty dochód z festynu przeznaczony został na obozy harcerskie i dla miejscowych bezrobotnych. (w)

Tajemnicza śmierć.

Mysłowice. Onegdaj na kopalni „Mysłowice“ na popołudniowej zmianie zasłabł nagle przy pracy 39-letni rębacz Józef Cierpka i w parę chwil potem zmarł. Zwłoki odstawiono do lecznicy brackiej w Mysłowicach. Przyczyna śmierci na razie nie ustalona. (t)

Z Król. Huty

Nabożeństwo za zmarłych śpiewaków.

Król. Huta. Z okazji VIII zjazdu śpiewaczego okręgu królhuckiego odbędzie się w niedzielę, dnia 26. bm. o godz. 12 w południe w kościele św. Jadwigi w Król. Hucie Msza św. za zmarłych śpiewaków kól. Mszę świętą na 8 głosów odśpiewa chór miesz. im. Moniuszki z Świętochłowic z towarzyszeniem orkiestry wojskowej pod batutą profesora Stanisława Bienioszka. Koła śpiewacze biorą udział w nabożeństwie ze sztandarami. (w)

Śmiercionośny trunek.

Król. Huta. Inwalida Jan Zdzierak z ul. Katowickiej znalazł na jednej z tułajszych hałd butelkę, w której znajdował się jakiś płyn. Sądząc, iż w butelce znajduje się wódka — wypił całą jej zawartość. W domu nagle zachorował, tak, iż pogotowiem ratunkowym odwieziony został do szpitala, gdzie zmarł. (l)

Kradli, co im wpadło pod rękę.

Król. Huta. Do składu kupca Leona Czaski włamało się kilku nieznanymi sprawców, którzy skradli różnego rodzaju sera, sardynek, śledzi, znaczków stempowych, 100 zł. w gotówce, łącznej wartości 2000 zł. (l)

Z Świętochłowickiego

Pod kołami motocyklu.

Świętochłowice. Przejechana tu została przez motocyklistę Józefa Kądzielę — Gertruda Moroń, która doznała złamań nogi i ręki. Wym. odwieziono do szpitala. (l)

Z pod samochodu do szpitala.

Wielkie Hajduki w Świętochłowick. Na ul. Krakowskiej najechany został przez samochód ciężarowy Sochy, 12-letni Eryk Stargała, który odniósł ogólną kontuzję ciała. Rannego odstawiono do szpitala. (l)

Z Pszczyńskiego

Matka szuka swej nieszczęśliwej córki.

Tychy w Pszczyńskim. Grimm Anna w Gąsiennicy, pow. Bielsko, zgłosiła, że dnia 23 bm. na stacji kolejowej w Tychach oddaliła się jej córka Marja, umysłowo-chora, którą poprzednio odebrała z zakładu dla umysłowo-chorych w Rybniku. (p)

Pożar zniszczył dach domostwa.

Pniówka w Pszczyńskim. Dnia 23. bm. z nieznaną dotąd przyczyną wybuchł pożar w domu mieszkalnym słomą krytym Rzinka Sylwestra w Pniówce. Zniszczeniu uległ cały dach domu, oraz dach przylegającej stodoły. Powstała szkoda przez pożar wynosi około 5000 zł. Wypadku w ludziach nie było. W akcji ratunkowej brała udział miejscowa straż pożarna. (p)

Z Rybnickiego

Strzał do policjanta.

Rybnik. Na drodze pomiędzy kopalnią Ema a Radlinem zauważył funkcjonariusz policji dwóch podejrzanych osobników, których wezwał do zatrzymania się, na co jeden z osobników oddał strzał w stronę posterunkowego. Kula ugodziła go w nogę. Po dokonanej czynnie sprawcy zbiegli w stronę lasu. (l)

Doniosła uroczystość u kresu granic Rzeczypospolitej.

Olza w Rybnickim. Mija dziesięć lat, że młodzież śląska uczęszczać może do szkoły pol. Gdzież odobnie wyrażać można radość naszą i wykazać zarazem dorobek kulturalny szkoły polskiej w pierwszym dziesięcioleciu jej istnienia jak nie tu nad potrójną granicą państwową? Dlatego odbędzie się w niedzielę, dnia 26. czerwca 1932 r. o godzinie 15 (a w razie niepogody w święto Piotra i Pawła) w Olzie, powiat Rybnik przy ujściu rzeki Olzy do prasłowiańskiej Odry nad granicą polsko-czechosłowacko-niemiecką wielka uroczystość „Dziesięciolecie szkoły polskiej na Śląsku“, połączona z „Świętem pieśni“ nadodrzańskich szkół powszechnych (Bełżnica, Bluszczów, Gorzyce, Gorzycki, Odra, Olza i Rogów). Uroczystość odbędzie się na t. zw. „Trójkacie trzech granic państw. Przejście przez rzekę Olzę na „Trójkacie“ za zezwoleniem pol-

Przemysłowcy nie mają prawa odmawiać urlopów robotnikom.

Katowice. Z centralnego wydziału Z. Z. Z. otrzymujemy poniższe oświadczenie, dotyczące sprawy udzielania urlopów.

1. Pogłoski o zawieszeniu urlopów robotniczych w r. b. i ujawniona niechęć przemysłowców udzielania tychże, spowodowały zajęcie się tą sprawą poselskiej grupy robotniczej B. B. W. R. i prezydium Z. Z. Z. Po dwudniowych obradach nad całością sytuacji robotników, stwierdzono, że ani minister pracy, ani inni zainteresowani ministrowie nie wydali żadnych rozporządzeń, ani instrukcji wstrzymujących urlopy zatem stan prawny dotyczący urlopów nie uległ zmianie i obowiązuje w całej rozciągłości ustawa z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. 40/22). Wobec tego polecamy jaknajenergicz-

niejsze domaganie się od przemysłu, udzielania urlopów według zasad dotychczasowych. W razie nieporozumień z przemysłowcami należy zwracać się z odpowiednim naciskiem do inspektorów pracy, aby natychmiast sprawy sporne rozstrzygali po myśli obowiązującej bez żadnych zastrzeżeń i ograniczeń wymienionej ustawy.

2. W sprawie likwidacji naczelnego komitetu do spraw bezrobocia oświadczamy, że akcja pomocy dla bezrobotnych będzie w czasie letnim bez przerwy prowadzona na terenie województw: Kieleckiego, Śląskiego, Łódzkiego, Warszawskiego i m. Warszawy. Na jesieni prawdopodobnie zostanie wznowiona akcja pomocy bezrobotnym na terenie całego obszaru państwa przez inny komitet. (l)

Centralny Wydział Z. Z. Z.

Dawajmy żebrakom bony!

Katowicki okręg „Caritas“ zwraca się do wszystkich obywateli miasta W. Katowic, aby się zaznajomili systemem bonów zapomogowych dla żebrzących. Jest to sposób przeprowadzenia walki z nieuczciwym żebractwem, wyludzającym pieniądze na wódkę, papierosy i inne zbyteczne rzeczy. Często już ulomna postać żebrzącego, wzbudza litość w sercach ofiarodawców. Takiemu żebrakowi dostana się czasem nietylko grosze, lecz i złote. Tymczasem, gdy obywatel zadowolony z spełnienia uczynku miłosierdzia, zamyka drzwi za sobą, udany kaleka wyprostuje się, doległości znikają i ofiarowana jałmużna idzie na marne.

Obywatele! Chcecie nieść pomoc prawdziwym biednym, nabywajcie bo-

ny w sekretarjacie K. O. C. przy ul. Kraśnińskiego 5, lub na probostwie przy kościele św. Piotra i Pawła, gdzie wydaje się bony po 2, 5, 10 i 20 gr., za które biedny dostaje w kuchniach w Załężu i w domu związkowym przy kościele P. P. pożywienie, śniadanie albo zupę za 10 gr. bon. Pragnie innej żywności, m. p. smalcu, cukru, chleba itp. musi się zwrócić z bonami do Caritasu, gdzie bony zamienione zostaną na inny bon żywnościowy. Tym sposobem stwarza się kontrolę nad udzieloną pomocą. Nie dawajcie więc do rąk biednych pieniędzy, gdyż nie możecie skontrolować, czy zostały one wydane na rzeczy potrzebne do życia czy zbyteczne. Na życzenie wyśle K. O. C. bony zapomogowe do domu, tel. 32-36. P. K. O. 300.115. (w)

skich i czeskich władz granicznych odbędzie się wyjątkowo bez przepustek granicznych. Program uroczystości przewiduje indywidualne występy chórów szkolnych, popisy wokalne chóru dziecięcego 400 dzieci z towarzyszeniem orkiestry, występy artystyczne dzieci (zespoły smyczkowe, mandolinowe, tańce w oryginalnych strojach regionalnych, zawody sztafetowe itp.). — Następnie punktem kulminacyjnym uroczystości będzie odświeżenie płyty państwowej w gmachu publicznej szkoły powszechnej im. Bolesława Chrobrego w Olzie z udziałem władz szkolnych, państwowych i samorządowych z okazji 10 rocznicy szkolnictwa polskiego. Uroczystość wypaść winna jak najokazalej, gdyż przypatrywać się jej będzie również społeczeństwo polskie z Czechosłowacji i Niemiec, które tłumny udział zapowiedziało. Niechże pogranicze wie, że szkoła polska godnie czci pierwsze swe dziesięciolecie! Ukażmy naszą radość, nasze przywiązanie do pieśni polskiej, do szkoły polskiej. Wszyscy, którym zależy na dalszym rozwoju szkoły polskiej i ugrupowaniu się mocarstwowej potęgi Rzeczypospolitej na kresach zachodnich, zjadą w dniu tym do Olzy, by udział wziąć w wielkiej tej manifestacji narodowej. Odjazd pociągów z Katowic 11.50, z Rybnika 14.10, z Wodzisławia 14.38, z Jastrzębia Zdroju 13.52, przyjazd do Olzy 14.59. (w)

Związał na cudzym motocyklu.

Biertułtowy w Rybnickim. Z przed dom krawca Pluty w Biertułtowach w dniu 21 bm. Miedniak Maks. z Rybnika skradł na szkodę Kwiatonia Adolfa z Niedobczyc motocykl marki „Rudgewart“ nr. rej. Śl. 4885 nr. motoru 44478 jedno-cylindrowy 500 ccm., na którym odjechał w niewiadomym kierunku. (p)

Sposzleni bandyci.

Gotartowice w Rybnickim. Dnia 23 bm. około godz. 23.35 usiłowało się włamać dwu nieznanymi sprawców za pomocą wyduszenia szyby w oknie do mieszkania Olesia Ignacego w Gotartowicach. Olesz zbudzony szmerem zauważył, że sprawcy przez wyduszenie szyby usiłują otworzyć okno. Zaczął więc wołać o pomoc. Wówczas jeden ze

sprawców poświęcił lampką elektryczną do pokoju, strzelił z rewolweru, nikogo nie raniąc, poczem obaj sprawcy zbiegli. Posterunkowy z poster. Rybnik-Paruszowiec, pełniący wówczas służbę patrolową w Gotartowicach, po strzale zauważył dwu mężczyzn, idących szybko od mieszkania Olesia. Na wezwanie posterunkowego „stać“, jeden ze sprawców z odległości 30 mtr. strzelił do funkcjonariusza policji. Strzał chybił a sprawcy korzystając z ciemności, zbiegli nierozpoznani w kierunku Gotartowice-wieś. Energiczne dochodzenia w toku. (p)

Drożdże przemycił.

Przyszwice w Rybnickim. Dnia 22 bm. w Przyszowicach funkcji straży granicznej użył broni palnej za uciekającym przemycnikiem, którego zranił w prawe podudzie. Przemycnikiem jest Rosiek Maks z Nowego Bytomia, który przemycił z Niemiec do Polski 10 kg. drożdży. Rannego po udzieleniu mu pierwszej pomocy odstawiono do szpitala św. Juljusza w Rybniku. (p)

Z Tarnogórskiego

Przemyt nie tuczy.

Tarn. Góry. W dniu 22 bm. o godz. 22.30 w lesie pomiędzy Reptami Nowymi a Blachówką wywiadowcy straży granicznej z komisariatu Tarn. Góry przytrzymali 2 przemycników, a mianowicie: Karola i Jerzego Piechochów zamieszkałych w Tarn. Górach, którzy przemycali większą ilość tytoniu i około 15 kg. Maggi. Przemycników odstawiono wraz z doniesieniem do sądu grodzkiego w Tarn. Górach. (t)

Z Cieszyńskiego

Utworzenie koła N. Ch. Z. P.

Ustroń. Odbyło się tu w połowie bież. miesiąca zebranie około 55 poważniejszych miejscowych obywateli w sali giminnej w ratuszu, na którym posłowie dr. Jan Kotas i p. Saffara złożyli obszernie sprawozdania z obecnej sytuacji gospodarczej i politycznej państwa, a p. dyr. Szuszcik omówił nader zajmująco ostatnią reformę szkolnictwa w Polsce. Zebraniu przewodniczył p. Jan Wantuła.

Przy zaparciu stołca, przekrwieniu podbrzusza, bólach w krzyżu i w bokach, braku oddychu, biciu serca, migrenie, szumie w uszach, zawrotach głowy i ogólnym złym samopoczuciu powoduje naturalna woda gorzka Franciszka Józefa wydajne i obfite wypróżnienie i zanik poprzednich objawów niepokojących. Żądać w aptekach i drogerjach.

W wyniku dyskusji, w której zabierali głos pp.: Herczyk Kubica, Sikora z Hermonic, Cholewa i Golec i po jednomyślnym uchwaleniu rezolucji traktującej o bólach ludności postanowiono założyć na miejscu Koło Narodowo Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy (N. Ch. Z. P.). W tym celu wybrano komitet organizacyjny, w skład którego weszli: p. Sikora, wójt z Hermanic, p. Cieślowski, naczelnik poczty, p. P. Lipowczan, kier. szk., p. Kubica p. Szoblik, p. Kopieczek, p. Cholewa i p. J. Pyszko. Podnieść należy żywe zrozumienie dla potrzeb organizacyjnych, jakie z wielu stron na zebraniu podnoszono. Widać, że Ustroń nie taki czerwony, jak go reprezentanci przedstawiają.

Samobójstwo prezesa Związku czeskich akademików.

Z Czeskiego Cieszyna. W tych dniach — jak donosi prasa czeska — popełnił samobójstwo prezes związku czeskich akademików, Fryderyk Nekola, rzucając się pod pociąg. Wypadek ten wywarł ogromne wrażenie gdyż przed dwoma tygodniami żegnał on nad otwartym grobem jednego ze swych kolegów, samobójcę, gdzie w imieniu młodzieży czeskiej nawoływał do przeciwstawienia się tej strasznej chorobie, za jaką można uważać epidemję samobójstw w Czechach i zwracał się do młodzieży akademickiej, by ona wypowiedziała walkę zniechęceniu do życia, by ratować w ten sposób cały naród czeski. Dwa tygodnie minęły od tej chwili, i teraz on sam popełnił samobójstwo. Wypadek ten nasuwa smutne refleksje dotyczące się dzisiejszej młodzieży, która okazuje tak mało hartu i wytrzymałości moralnej wobec trudności życiowych. Sprawa ta jest jeszcze bardziej piekącą dla samych Czechów, gdyż jak wykazuje statystyka Ligi Narodów, najczęściej samobójstw między narodami europejskimi wykazują Czesi. Charakterystycznym w tej statystyce jest to, iż największe zamachów na życie popełniają żołnierze czescy. Jak podaje Lidska Prava (Nr. 8-9), w ciągu niecałych czterech lat popełniono w armji czeskiej około 400 samobójstw, podczas gdy w tym samym czasie naprzykład w armji węgierskiej zaszły tylko 4 wypadki samobójstwa wśród żołnierzy. Pismo to dopatruje się winy w stosunkach, jakie rzekomo panują w armji czeskiej, a które są rzekomo powodem tej bolączki społecznej i domaga się od ministra spraw wojskowych naprawy tych stosunków, czyniąc go moralnie odpowiedzialnym za ich zgubne następstwa.

Z całej Polski.

Tragiczny wypadek 60-letniego starca.

Kielce. Na szosie koło Ożarów wydarzył się tragiczny wypadek, mianowicie: 60-letni Łukasz Winnicki paśł krowę w rowie przydrożnym. Krowa przestraszyła się syreny samochodowej i rozbiegała się, przyczem Winnicki opanasany sznurem, przewrócił się. Pędząca krowa wlokła go na przestrzeni kilkuset metrów po wboistej szosie. Kiedy wreszcie krowę zatrzymano, okazało się, że Winnicki jest tak poraniony i potłuczony, że musiano go przewieźć do szpitala w stanie beznadziejnym.

Pocztówka, która wedrowała przez 20 lat.

Grodno. Jak donosi „Dziennik Kresowy“ niejaki L. Jezierski w Grodnie otrzymał w tych dniach oryginalną kartę pocztową. Adres na niej napisany jest po rosyjsku, znaczek pocztowy rosyjski, ostemplowany jest datą 19-go czerwca 1912 roku. Pocztówkę wysłano z Wilna. Do Grodna dostarczono ją po latach dwudziestu.

